

คุณภาพชีวิตของประชาชนในอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

QUALITY OF LIFE OF PEOPLE IN NAKHONCHAI SRI DISTRICT NAKHON PATHOM PROVINCE

ศรีสุดา มีชำนานู*

สมชาย ลักขณานุรักษ์**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตของประชาชน และเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของประชาชนในอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ ประชาชนที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป จำนวน 398 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัย พบว่า คุณภาพชีวิตของประชาชนในอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม อยู่ในระดับดี และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับดีทุกด้าน เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านปัจจัยที่จำเป็นในการดำรงชีวิต ด้านครอบครัว ด้านสุขภาพกายและจิต ด้านเศรษฐกิจและสังคม และด้านความพึงพอใจในชีวิต การเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของประชาชนในอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่าประชาชนที่มีอายุ อาชีพ รายได้ และการเป็นสมาชิกองค์กรชุมชนแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนประชากรที่มีเพศ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส การมีโรคประจำตัว ที่แตกต่างกันมีคุณภาพชีวิต ไม่แตกต่างกัน

Abstract

The objectives of this research were to study people's quality of life and compare the quality of life of the people in Nakhonchaisri district, Nakhon Pathom province, according to personal factors. Three hundred and ninety-eight people, who were 15 years old and over, were randomly selected by multi-stage random sampling method. The instrument was a questionnaire. The statistics were percentages, mean, standard deviation. The hypotheses were tested by t-test and One-way Analysis of Variance.

The results revealed that the quality of life of people in Nakhonchaisri district, Nakhon Pathom province was generally good. When each aspect of the quality of life was individually investigated, all aspects were also considered good. The priority was necessary factors for living, family, physical and mental health, economy and social aspects and life

* นักศึกษาปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

** อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

satisfaction respectively. The comparisons of the people's quality of life in Nakhonchaisri district, Nakhon Pathom province, according to personal factors, showed that people of different age, career, income, membership of the organization in the community, and environmental problems had different quality of life at the statistically significant levels of .01. However, the people who had different sex, educational level, marital status, and chronic sickness had no different quality of life.

บทนำ

การพัฒนาประเทศไทยที่ผ่านมาเป็นการพัฒนาตามแนวทางเศรษฐกิจกระแสหลักที่มุ่งเน้นความเจริญเติบโตทางวัตถุและกายภาพเป็นสำคัญ เป็นการพัฒนาในลักษณะเชิงรับ และแยกส่วนที่มุ่งเน้นเพียงด้านใดด้านหนึ่งโดยเฉพาะ ส่งผลให้อีกด้านหนึ่งต้องขาดหายไป เช่น ขาดมิติทางวัฒนธรรม และทุนทางสังคม ทำให้การพัฒนาขาดความสมดุลที่ยั่งยืน ขาดรากฐานที่เข้มแข็ง นอกจากนี้อิทธิพลของการพัฒนาทำให้เกิดความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาการสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ ก่อให้เกิดสภาวะไร้พรมแดนอันนำโลกเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ได้เป็นกระแสหลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาอย่างรวดเร็วต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน มีชีวิตความเป็นอยู่ที่เปลี่ยนไปตามคลื่นของการพัฒนา อีกประการหนึ่งการจัดระเบียบใหม่ทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และสิ่งแวดล้อม อันเนื่องจากการขยายตัวทางสังคมและเศรษฐกิจ จากการที่มีจำนวนประชากรเพิ่มมากขึ้น มีการพัฒนาที่เอื้อต่อความสะดวกสบาย ตลอดจนการบริโภคยานพาหนะที่เพิ่มมากขึ้น มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น แต่ในทางตรงกันข้ามความสุขความพอใจกลับลดลง (เอกวิทย์ ณ ถลาง, 2544: 35) ซึ่งวิกฤตการณ์ดังกล่าวนายแพทย์ประเวศ วะสี (2541: 5-9) ได้ให้ความเห็นว่าเป็นวิกฤตการณ์ทางสังคมที่ส่งผลต่อเนื่องจากภาคการเงินสู่ภาคการผลิตที่แท้จริง จนส่งผลกระทบโดยตรงต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในที่สุด เป็นผลให้เกิดปัญหาขึ้นหลายประการอาทิ ปัญหาการว่างงาน

ปัญหาความยากจน ปัญหาเรื่องการศึกษา ปัญหาโสเภณี ปัญหาเด็กเร่ร่อน ปัญหายาเสพติดและปัญหาการหย่าร้าง

จากกระแสโลกาภิวัตน์ดังกล่าวจึงได้มีแนวคิดในการพัฒนาเครื่องชี้วัดคุณภาพชีวิตขึ้นโดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยให้มีเนื้อหาสาระครอบคลุมสิ่งที่เป้าหมายสำคัญของการพัฒนาที่เหนือกว่าความจำเป็นพื้นฐานขั้นต่ำ (จปฐ.) และกำหนดเป็นลักษณะที่พึงประสงค์ของสังคมไทยและคนไทยขึ้น รวมทั้งได้ตั้งไว้เป็นเป้าหมายของการพัฒนาสังคมในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตั้งแต่ฉบับที่ 5 เป็นต้นมา (นิสรัตน์ ศิลปเดช, 2540: 133) ต่อมาได้มีการปรับปรุงตัวชี้วัดที่ซ้ำซ้อนกันออกไปและเพิ่มเติมตัวที่สำคัญและจำเป็นขึ้นมา จนถึงปี พ.ศ. 2550 ได้มีการปรับปรุงข้อมูลเครื่องชี้วัด (จปฐ.) เป็น 6 หมวด 42 ตัวชี้วัด เพื่อใช้จัดเก็บข้อมูลในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) ซึ่งจากผลการสำรวจข้อมูลความจำเป็นขั้นพื้นฐาน โดยคณะกรรมการอำนวยการงานพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในภาพรวมทั้งประเทศ ในปี 2551 พบว่า ประชาชนยังไม่บรรลุเป้าหมายจปฐ. จำนวน 20 ตัวชี้วัด โดยตัวชี้วัดที่ต่ำกว่าเป้าหมายมากที่สุด คือ เด็กที่จบการศึกษาระดับชั้น 9 ปี ได้เรียนต่อมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าต่ำกว่าเป้าหมายร้อยละ 8 รองลงมาคือ ตัวชี้วัดที่ 41 คนในครัวเรือน มีคนเข้าร่วมทำกิจกรรมสาธารณะของหมู่บ้าน/ชุมชน ต่ำกว่าเป้าหมาย ร้อยละ 4.0

ในส่วนของจังหวัดนครปฐมพบว่า เป็นจังหวัดที่ผ่านเกณฑ์เรื่องรายได้มากที่สุดเป็นลำดับที่ 5 ของประเทศ คิดเป็นร้อยละ 99.99 จากเป้าหมายร้อยละ 70 และโดยภาพรวมจังหวัดนครปฐมบรรลุเป้าหมายตามตัวชี้วัด จปฐ. จำนวน 22 ตัวชี้วัด ไม่ผ่านเกณฑ์ 20 ตัวชี้วัด คิดเป็นลำดับที่ 29 ของประเทศ (คณะกรรมการอำนวยการงานพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน, 2551: 1 – 6, 16)

อำเภอนครชัยศรี เป็นอำเภอหนึ่งในจังหวัดนครปฐม ที่มีประวัติศาสตร์เก่าแก่ ตั้งแต่สมัยสุโขทัยเป็นราชธานี ซึ่งปัจจุบันเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญแห่งหนึ่งของจังหวัดนครปฐม และด้วยเหตุที่เป็นอำเภอที่อยู่ใกล้กับกรุงเทพมหานคร จึงทำให้มีการขยายตัวของโรงงานอุตสาหกรรมเข้ามาในพื้นที่โดยไม่ได้มีการวางผังเมืองหรือที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรมว่าจะส่งผลกระทบต่อชุมชนมากน้อยเพียงใด ก่อให้เกิดปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ตามมาอย่างมากมาย ทั้งปัญหาทางด้านมลพิษทางอากาศ ทางน้ำ กลิ่น และทางเสียง ก่อให้เกิดความรำคาญต่อชุมชนรอบข้าง และส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตประจำวันที่เปลี่ยนแปลงไป

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นได้เชื่อมโยงให้เห็นว่ากระแสโลกาภิวัตน์ส่งผลกระทบอย่างมากต่อการดำเนินวิถีชีวิตในด้านต่าง ๆ และนำไปสู่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพด้วย ดังนั้นการหันมามองวิถีชีวิตที่พอเพียง น่าจะเป็นช่องทางที่มุ่งหวังให้ประชาชนคนไทยมีวิถีชีวิตที่มีสุขภาพที่ดีขึ้น มีค่านิยม ความรู้ และเจตนาธรรมที่มุ่งมั่นในการมีพฤติกรรมสุขภาพที่ดี นำไปสู่ร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง ทั้งทางกาย ใจ สังคมและจิตวิญญาณ ควรมาสนับสนุนปลูกสร้างวัฒนธรรมและวิถีชีวิตพอเพียงที่รู้จักพอ ในขณะที่เดียวกันต้องจัดวิถีชีวิตที่ไม่รู้จักพอที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพให้เลือนหายไปจากสังคมไทย ด้วยเหตุดังกล่าวผู้ศึกษาผู้ศึกษา จึงมีความสนใจที่จะศึกษาคุณภาพชีวิตของประชาชนในอำเภอนครชัยศรี

จังหวัดนครปฐม เพื่อนำไปผลที่ได้ไปวางแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในอำเภอนครชัยศรีให้ดีขึ้น โดยยึดการดำเนินวิถีชีวิตแบบพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็นแบบอย่าง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตของประชาชนในอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของประชาชนในอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

สมมติฐานการวิจัย

คุณภาพชีวิตของประชาชนในอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐมมีความแตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเรื่องคุณภาพชีวิตของประชาชนในอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่ครอบคลุมกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย ดังต่อไปนี้ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต ทฤษฎีความจำเป็นขั้นพื้นฐาน แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจในชีวิต แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง และข้อมูลเกี่ยวกับจังหวัดนครปฐม ซึ่งสรุปได้ดังนี้

คุณภาพชีวิต หมายถึง ระดับการมีชีวิตที่ดี มีความสุข และความพึงพอใจในชีวิตทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และการดำรงชีวิตของบุคคลในสังคม เป็นการประสานการรับรู้ของบุคคลในด้านร่างกาย จิตใจ ความสัมพันธ์ทางสังคม สิ่งแวดล้อม ภายใต้วัฒนธรรม ค่านิยม และเป้าหมายในชีวิตของแต่ละบุคคล ซึ่งคุณภาพชีวิตจะประกอบด้วยองค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีความเชื่อมโยง และ

สัมพันธ์กัน คือปัจจัยที่จำเป็นในการดำรงชีพ ความพึงพอใจในชีวิต เศรษฐกิจและสังคม สุขภาพจิต และครอบครัว สำหรับการประเมินการประเมินคุณภาพชีวิตนั้น มักจะมีการสร้างเครื่องมือในการประเมินคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับแนวความคิดและวัตถุประสงค์ของการศึกษาในแต่ละเรื่อง ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ใช้แนวทางการสร้างแบบประเมินคุณภาพชีวิตตามแนวคิดของมีเบอร์ก (Meeberg, 1993: 36 – 37) โดยอาศัยตัวบ่งชี้ที่จำแนกได้ 2 ประเภท คือตัวบ่งชี้ด้านวัตถุวิสัย เป็นข้อมูลที่เป็นรูปธรรม ได้แก่ รายได้ อาชีพ การศึกษา และหน้าที่ด้านร่างกาย และตัวบ่งชี้ด้านจิตวิสัย เป็นการประเมินข้อมูลด้านจิตวิทยา ได้แก่ ความพึงพอใจในชีวิต ความสุข และความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง โดยวัดคุณภาพชีวิต 5 ด้านตามแนวคิดของนิคาร์ตัน ศิลปเดช (2540: 85 – 86) เฟอร์รานส์ และเพาเวอร์ (Ferrans and Power, 1985: 15 - 21) และซาน (Zhan, 1992: 796) ได้แก่ ได้แก่ ด้านปัจจัยที่จำเป็นในการดำรงชีวิต ด้านความพึงพอใจในชีวิต ด้านเศรษฐกิจและสังคม ด้านสุขภาพกายและจิต และด้านครอบครัว

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่สอดคล้องกับการวิจัยครั้งนี้ คือ งานวิจัยของประภาส บามิ (2546: บทคัดย่อ) ศึกษาคุณภาพชีวิตของประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนชาวแพ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก พบว่า คุณภาพชีวิตโดยรวมอยู่ในระดับดี วีระชัย อิ่มน้ำขาว (2549: บทคัดย่อ) ศึกษาคุณภาพชีวิตของประชาชนที่อาศัยอยู่ใกล้สถานที่กำจัดมูลฝอยของเทศบาลเมืองมหาสารคาม พบว่า คุณภาพชีวิต 12 องค์ประกอบโดยรวมอยู่ในระดับดี ชิดชัย ไชยรัตน์ (2536 : บทคัดย่อ) ศึกษาคุณภาพชีวิตของประชากรในชนบท พบว่า ระดับความพึงพอใจในชีวิตของประชากรทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านสุขภาพกาย ด้านสุขภาพจิตส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง อัจฉรา นวจินดา (2547: บทคัดย่อ) พบว่าสภาวะคุณภาพชีวิตที่วัดโดยสุขภาพกาย สุขภาพจิตของสมาชิกครอบครัวเกษตรกร

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับการศึกษาของกาญจนา ทองเกษม (2546: บทคัดย่อ) ศึกษาคุณภาพชีวิตของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน : ศึกษาเฉพาะกรณี จังหวัดอ่างทอง พบว่า สมาชิกกองทุนหมู่บ้านมีคุณภาพชีวิตในด้านครอบครัวสูง รวมทั้งสอดคล้องกับการศึกษาของวิลาสินี พงศ์ชินฤทธิ์ (2540: บทคัดย่อ) ศึกษาคุณภาพชีวิตของประชาชนสองฝั่งคลองแสนแสบ พบว่า ประชาชนสองฝั่งคลองแสนแสบมีคุณภาพชีวิตด้านชีวิตครอบครัวอยู่ในระดับค่อนข้างสูง แต่ไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของอาทิ ครูศากยวงศ์ (2540: 45-47) ได้วิเคราะห์คุณภาพชีวิตของประชากรในเขตชนบทของจังหวัดสุราษฎร์ธานีโดยรวมของประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตชนบทของจังหวัดสุราษฎร์ธานีช่วงปี 2539 จาก 9 หมวด 37 ตำบล พบว่า ประชากรส่วนใหญ่มีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง

วิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ในเขตอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม จำนวน 78,069 คน (สำนักบริหารการทะเบียนอำเภอ นครชัยศรี, 2552)

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ในเขตอำเภอ นครชัยศรี จังหวัดนครปฐม จำนวน 398 คน โดยใช้สูตรคำนวณของ ยามาเน (Yamanac, 1970 อ้างถึงใน สุพัตรา จุณณะปิยะ, 2546: 158-159)

3. การสุ่มตัวอย่าง

ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีแบบหลายขั้นตอน (Multi – stage random sampling) ดังนี้

ขั้นที่ 1 สุ่มตำบล 6 ตำบล จาก 24 ตำบล โดยพิจารณาจากความครอบคลุมพื้นที่ ใช้วิธี

หยิบฉลากแบบไม้ไผ่คั้น ได้ตำบลดำพระยา ตำบลบางระกำ ตำบลแหลมบัว ตำบลบางแก้วฟ้า ตำบลลานตากฟ้า และตำบลขุนแก้ว

ขั้นที่ 2 สุ่มหมู่บ้านในแต่ละตำบลที่สุ่มได้ในขั้นที่ 1 โดยวิธีจับฉลาก ตำบลละ 3 หมู่บ้านรวมเป็น 18 หมู่บ้าน

ขั้นที่ 3 สุ่มประชากรจากหมู่บ้านที่สุ่มได้ตามสัดส่วน โดยวิธีสุ่มอย่างง่ายได้ ดังตารางที่ 1

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ รายได้ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส การเป็นสมาชิกองค์กรชุมชน การมีโรคประจำตัว มีลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) และการประสบปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม มีลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ คือ เป็นประจำ บ่อยครั้ง บางครั้ง นาน ๆ ครั้ง และไม่เคย มีเกณฑ์ให้คะแนน 5 ,4,3,2 และ1 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 เป็นการสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของประชาชนในอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด มีเกณฑ์ให้คะแนน 5 ,4,3,2 และ 1 ตามลำดับ ข้อคำถามในเชิงลบให้คะแนนกลับกัน

ส่วนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของประชาชน ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายเปิด

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

1. หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยการนำแบบสอบถามไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา แล้ว

นำมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of item objective congruent) แล้วทำการปรับปรุงข้อที่ไม่อยู่ในเกณฑ์ก่อนนำไปทดสอบใช้

2. หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยนำเครื่องมือไปทดลองใช้ จำนวน 30 ชุด กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำมาหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของครอนบาคได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตอนที่ 2 การประสบปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมเท่ากับ .9496 และตอนที่ 3 คุณภาพชีวิตของประชาชนในอำเภอนครชัยศรีเท่ากับ .939

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ขอหนังสือจากสำนักงานบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อขออนุญาตในการเก็บข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมด้วยตนเอง โดยใช้แบบสอบถามที่ได้ผ่านการทดสอบคุณภาพเครื่องมือแล้ว ไปแจกให้กับกลุ่มตัวอย่าง และเมื่อได้แบบสอบถามครบแล้วก็นำมาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูล หลังจากนั้นนำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์

สถิติที่ใช้ในการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล โดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ความถี่ และร้อยละ ส่วนการประสบปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้เกณฑ์วิเคราะห์ระดับคะแนนของเบสท์ (Best, 1981: 179) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00

หมายถึง ประสบปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49

หมายถึง ประสบปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม
อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49

หมายถึง ประสบปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม
อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49

หมายถึง ประสบปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม
อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49

หมายถึง ประสบปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม
อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. วิเคราะห์คุณภาพชีวิตของประชาชน
ในอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม โดยใช้ค่าเฉลี่ย
และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้เกณฑ์วิเคราะห์
ระดับคะแนนของเบสท์ (Best, 1981: 179)

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบคุณภาพชีวิต
ของประชาชนในอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม
โดยการทดสอบค่าที (t – test) และการวิเคราะห์
ความแปรปรวนทางเดียว (one – way ANOVA)
หากพบมีความแตกต่างกันจะทดสอบต่อรายคู่ด้วย
วิธีของเชฟเฟ

4. การวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะ
โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

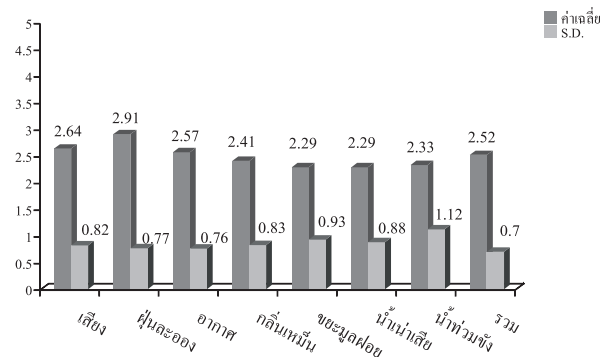
ผลการศึกษา

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล

ประชาชนในอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม
ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 73.6 และเป็น
เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 26.4 ส่วนใหญ่อายุต่ำกว่า
30 ปีและต่ำกว่า คิดเป็นร้อยละ 42.0 รองลงมา
อายุ 41 – 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.2 และน้อยที่สุด
อายุมากกว่า 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 4.3 ส่วนใหญ่
ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 25.6

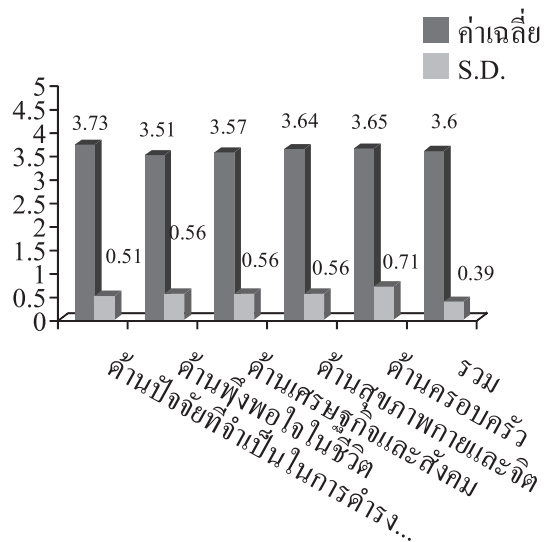
รองลงมาคือ อาชีพพนักงานบริษัท คิดเป็นร้อยละ
23.9 และน้อยที่สุดอาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ
6.5 ส่วนใหญ่มีรายได้พอใช้ คิดเป็น ร้อยละ 74.4 รอง
ลงมามีรายได้เหลือเก็บ คิดเป็นร้อยละ 15.6 และ
น้อยที่สุดเป็นหนี้ คิดเป็นร้อยละ 10.0 ส่วนใหญ่
มีระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ
46.0 รองลงมาคือ ปริญญาตรีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ
34.9 และน้อยที่สุดประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 8.8
ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 55.0 รอง
ลงมาคือ สถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 39.7 และ
น้อยที่สุดสถานภาพ หม้าย/หย่า/แยก คิดเป็นร้อยละ
5.3 ส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นสมาชิกองค์กรชุมชน คิดเป็น
ร้อยละ 69.9 และเป็นสมาชิกองค์กรชุมชน คิดเป็น
ร้อยละ 30.1 ส่วนใหญ่ไม่มีโรคประจำตัว คิดเป็น
ร้อยละ 92.0 และมีโรคประจำตัว คิดเป็นร้อยละ 8.0

ตอนที่ 2 การประสบปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม

ผลการวิเคราะห์การประสบปัญหาด้าน
สิ่งแวดล้อม พบว่า ประสบปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมอยู่
ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.52$) เมื่อพิจารณาในแต่ละ
ด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยพบว่าด้านที่มีปัญหา
ในระดับปานกลาง คือด้านฝุ่นละออง ($\bar{X} = 2.91$)
รองลงมาได้แก่ เสียง ($\bar{X} = 2.64$) และอากาศ
($\bar{X} = 2.57$) ปัญหาในระดับน้อย คือ กลิ่นเหม็น
($\bar{X} = 2.41$) รองลงมาคือ น้ำท่วมขัง ($\bar{X} = 2.33$)
ขยะมูลฝอย และน้ำเน่าเสีย ($\bar{X} = 2.29$)

ตอนที่ 3 คุณภาพชีวิตของประชาชนใน อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

ผลการวิเคราะห์คุณภาพชีวิตในภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.60$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า คุณภาพชีวิตของประชาชนในอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐมมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับดีทุกด้าน ค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านปัจจัยที่จำเป็นในการดำรงชีวิต ($\bar{X} = 3.73$) รองลงมาได้แก่ ด้านครอบครัว ($\bar{X} = 3.65$) ด้านสุขภาพกายและจิต ($\bar{X} = 3.64$) ด้านเศรษฐกิจและสังคม ($\bar{X} = 3.57$) และด้านพึงพอใจในชีวิต ($\bar{X} = 3.51$)

ตอนที่ 4 ผลการทดสอบสมมติฐาน

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ	sig
1. เพศ			
ชาย	105	26.4	.092
หญิง	293	73.6	
2. อายุ			
ต่ำกว่า 30 ปี	167	42.0	.001*
31 – 40 ปี	98	24.6	
41 – 50 ปี	116	29.1	
มากกว่า 50 ปี	17	4.3	
3. อาชีพ			
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	39	9.8	.001*
รับจ้างทั่วไป	102	25.6	
พนักงานบริษัท	95	23.9	

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ	sig
เกษตรกรรม	26	6.5	
รับราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ	72	18.1	
ค้าขายและอื่น ๆ	64	16.1	
4. รายได้			
พอใช้	296	74.4	.001*
เหลือเก็บ	62	15.6	
เป็นหนี้	40	10.0	
5. ระดับการศึกษา			
ประถมศึกษา	35	8.8	.767
มัธยมศึกษา	183	46.0	
อนุปริญญา	41	10.3	
ปริญญาตรีขึ้นไป	139	34.9	
6. สถานภาพ			
โสด	158	39.7	.146
สมรส	219	55.0	
หม้าย/หย่า/แยก	21	5.3	
7. สมาชิกองค์กรชุมชน			
เป็น	120	30.2	.024
ไม่เป็น	278	69.8	
8. โรคประจำตัว			
มี	32	8.0	.070
ไม่มี	366	92.0	

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ	sig
9. การประสบปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม			
น้อยที่สุดและน้อย	221	55.5	.001*
ปานกลาง	132	33.2	
มาก	45	11.3	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ อาชีพ รายได้ และการเป็นสมาชิกองค์กรชุมชนแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตที่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนเพศ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส การมีโรคประจำตัวที่ต่างกัน มีคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกัน และปัจจัยด้านปัญหาสิ่งแวดล้อมทางกายภาพแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตที่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ผลการศึกษาค้นคว้านี้ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 30 ปีและต่ำกว่า อาชีพรับจ้างทั่วไป รายได้พอใช้ ระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษา สถานภาพสมรสไม่ได้เป็นสมาชิกองค์กรชุมชน และไม่มีโรคประจำตัว

2. ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ผลการวิเคราะห์โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยพบว่าด้านที่มีปัญหาในระดับปานกลาง คือด้านฝุ่นละออง รองลงมาได้แก่ เสียง และอากาศ ปัญหาในระดับน้อย คือ กลิ่นเหม็น รองลงมาคือ น้ำท่วมขัง ขยะมูลฝอย และน้ำเน่าเสีย

3. คุณภาพชีวิต ผลการวิเคราะห์ในภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมาก

ที่สุดคือ ด้านปัจจัยที่จำเป็นในการดำรงชีวิต รองลงมาได้แก่ ด้านครอบครัว ด้านสุขภาพกายและจิต ด้านเศรษฐกิจและสังคม และด้านความพึงพอใจในชีวิต

4. ผลการทดสอบสมมติฐาน ผลการวิเคราะห์พบว่า ประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ อาชีพ รายได้ และการเป็นสมาชิกองค์กรชุมชนแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตที่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนเพศ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส การมีโรคประจำตัวที่ต่างกันมีคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกัน และปัจจัยด้านปัญหาสิ่งแวดล้อมทางกายภาพแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตที่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 พิจารณาแยกแต่ละปัจจัยได้ดังนี้

4.1 ประชาชนอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐมที่มีอายุแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน โดยพบว่า ประชาชนที่มีอายุ 41 – 50 ปีมีคุณภาพชีวิตดีกว่าประชาชนที่มีอายุ 31 – 40 ปีและ 50 ปีขึ้นไป ทั้งนี้เนื่องจากวัยดังกล่าวเป็นวัยที่ผ่านการทำงานมากได้ระยะหนึ่งแล้ว ซึ่งเป็นการผ่านการใช้ชีวิตในหลาย ๆ รูปแบบจึงทำให้สามารถปรับตัวและใช้ชีวิตได้ดีกว่าผู้ที่อยู่ในวัย 31 – 40 ปี ซึ่งเป็นวัยที่กำลังสร้างครอบครัว และดีกว่าช่วงอายุ 50 ปีขึ้นไปที่เริ่มมีความวิตกกังวลกับการใช้ชีวิตในวัยเกษียณหรือวัยสูงอายุ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของกาญจนา ทองเกษม (2546 : บทคัดย่อ) พบว่าอายุเป็นปัจจัยที่ทำให้คุณภาพชีวิตของสมาชิกกองทุน

หมู่บ้านแตกต่างกันได้ และสุจิตรา แก้วดู (2550: 134 - 138) พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุมีคุณภาพชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกัน แต่ไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของรัตนาวดี จุละยานนท์ (2545: บทคัดย่อ) ที่พบว่าอายุไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคเบาหวานของโรงพยาบาลนครชัยศรี และสุรศักดิ์ ราษี (2546: 93 -94) ศึกษาคุณภาพชีวิตในการทำงานของกรรมกรก่อสร้างในจังหวัดเลย พบว่า อายุไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตในการทำงาน

4.2 ประชาชนอำเภอ นครชัยศรี จังหวัดนครปฐมที่มีอาชีพแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน โดยพบว่าประชาชนที่อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ และอาชีพอื่นๆ มีคุณภาพชีวิตดีกว่าประชาชนที่มีอาชีพพนักงานบริษัท / โรงงาน ทั้งนี้เนื่องจากอาชีพพนักงานบริษัท/ โรงงานเป็นอาชีพที่ต้องแข่งกับเวลา และเป็นงานที่เคร่งเครียด ไม่ค่อยมีเวลาได้พักผ่อน เนื่องจากมีวันหยุดสัปดาห์ละ 1 วัน ซึ่งแตกต่างกับอาชีพรับราชการที่วันหยุดมากกว่า และมีลักษณะงานที่สบายกว่า ในส่วนของอาชีพอื่น ๆ ส่วนใหญ่จะเป็นนักเรียน นักศึกษาคุณภาพชีวิตจึงขึ้นอยู่กับความเป็นอยู่ของครอบครัวเมื่อครอบครัวมีคุณภาพชีวิตที่ดีก็ส่งผลต่อนักเรียน นักศึกษาด้วยเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของรัตนาวดี จุละยานนท์ (2545: บทคัดย่อ) ที่พบว่าอาชีพมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคเบาหวานของโรงพยาบาลนครชัยศรี และกาญจนา ทองเกษม (2546 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า อาชีพเป็นปัจจัยที่ทำให้คุณภาพชีวิตของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านแตกต่างกันได้

4.3 ประชาชนอำเภอ นครชัยศรี จังหวัดนครปฐมที่มีรายได้แตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน โดยพบว่าประชาชนที่มีรายได้เหลือเก็บมีคุณภาพชีวิตดีกว่าประชาชนที่มีรายได้พอใช้และเป็นหนี้ และประชาชนที่มีรายได้พอใช้มีคุณภาพชีวิตดีกว่าประชาชนที่มีรายได้เป็นหนี้ ทั้งนี้เนื่องจากประชาชน

ที่เป็นหนี้วิตกกังวลเกี่ยวกับการหาเงินเพื่อใช้จ่ายในชีวิตประจำวันและการแบ่งเงินส่วนหนึ่งไปใช้หนี้จึงอาจทำให้ไม่สามารถหาสิ่งอำนวยความสะดวกหรือซื้อสิ่งของที่ต้องการได้เหมือนกับผู้ที่ไม่มีเงินพอใช้และเหลือเก็บ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของพจนา ศรีเจริญ (2544: 84 - 85) พบว่า รายได้มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ รัตนาวดี จุละยานนท์ (2545: บทคัดย่อ) พบว่ารายได้มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคเบาหวานของโรงพยาบาลนครและชัยศรี และกาญจนา ทองเกษม (2546 : บทคัดย่อ) พบว่า รายได้เป็นปัจจัยที่ทำให้คุณภาพชีวิตของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านแตกต่างกันได้ แต่ไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุรศักดิ์ ราษี (2546: 93 -94) พบว่า รายได้ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตในการทำงาน

4.4 ประชาชนอำเภอ นครชัยศรี จังหวัดนครปฐมที่เป็นสมาชิกองค์กรชุมชนแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน โดยพบว่าประชาชนที่เป็นสมาชิกองค์กรชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีกว่าประชาชนที่ไม่ได้เป็นสมาชิกองค์กรชุมชน ทั้งนี้เนื่องจากการที่เป็นสมาชิกองค์กรต่าง ๆ เป็นการสร้างเครือข่ายทางสังคมให้กับตนเอง ดังนั้นเมื่อยามเดือดร้อนหรือมีปัญหาจึงมีผู้ที่คอยให้คำปรึกษาหรือให้ความช่วยเหลือได้ดีกว่าผู้ที่อยู่โดยลำพัง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ พจนา ศรีเจริญ (2544: 84 - 85) พบว่าการเป็นสมาชิกกลุ่มมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ แต่ไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุรศักดิ์ ราษี (2546: 93 -94) พบว่า การรวมกลุ่มกันของกรรมกรก่อสร้างไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตในการทำงาน

4.5 ประชาชนอำเภอ นครชัยศรี จังหวัดนครปฐมที่ประสบปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน โดยพบว่าประชาชนที่ประสบปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับน้อยมีคุณภาพชีวิตดีกว่าประชาชนที่ประสบปัญหาด้าน

สิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลาง และประชาชนที่ประสบปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับมาก มีคุณภาพชีวิตดีกว่าประชาชนที่ประสบปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ จุฑารัตน์ เทพพรบริสุทธิ (2546: 75 - 78) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพความเป็นอยู่กับคุณภาพชีวิตของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดชลบุรี พบว่า สภาพแวดล้อมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพชีวิตของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดชลบุรี และกุลินดา โสรังจะวงศ์ (2551: 73 - 75) ศึกษา ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยเบาหวานในอำเภอสนามชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยเบาหวาน

ข้อเสนอแนะและการนำผลการวิจัยไปใช้

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะซึ่งได้จากการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ด้านปัจจัยที่จำเป็นในการดำรงชีวิต พบว่า ประชาชนมีคุณภาพชีวิตเกี่ยวกับกรรมสิทธิ์ในที่ดินที่อยู่อาศัยน้อยที่สุด ดังนั้นหน่วยงานภาครัฐควรจัดหาที่ดินที่เป็นกรรมสิทธิ์ของรัฐและไม่ได้ใช้ประโยชน์นำมาให้ประชาชนได้เช่าในราคาถูก หรืออาจปรับปรุงโครงการบ้านเอื้ออาทรให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนมากกว่าในปัจจุบัน เนื่องจากโครงการดังกล่าวเป็นโครงการที่ดีในการช่วยเหลือผู้ที่มิรยได้น้อยให้มีบ้านเป็นของตนเอง

2. ด้านพึงพอใจในชีวิต พบว่า ประชาชนมีคุณภาพชีวิตเกี่ยวกับการพอใจกับสาธารณูปโภคที่ภาครัฐสร้างเพื่ออำนวยความสะดวกในการใช้ชีวิตน้อยที่สุด ดังนั้นหน่วยงานของภาครัฐโดยเฉพาะองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นควรสำรวจความต้องการด้านสาธารณูปโภคของประชาชนในพื้นที่ก่อนวางแผนดำเนินการอย่างต่อเนื่องทุกปี เนื่องจากที่ผ่านมา

พบว่าบางโครงการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ได้จัดทำขึ้นตามความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ทำให้สิ่งก่อสร้างดังกล่าวไม่ได้ใช้ประโยชน์เท่าที่ควร

3. ด้านเศรษฐกิจและสังคม พบว่าประชาชนมีคุณภาพชีวิตเกี่ยวกับบุคคลที่คอยให้ความช่วยเหลือในด้านการเงินในยามที่เดือนร้อนน้อยที่สุด ดังนั้นจึงควรส่งเสริมให้มีการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ภายในหมู่บ้านหรือชุมชนโดยมีสถาบันการเงินในพื้นที่เป็นพี่เลี้ยง เช่น ธนาคารออมสิน หรือธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์เป็นที่ปรึกษาในการดำเนินการ เพื่อให้ประชาชนได้รู้จักวางแผนทางการเงินและมีสถาบันการเงินชุมชนให้กู้ยืมในอัตราดอกเบี้ยต่ำ อันเป็นการลดการกู้เงินนอกระบบที่มีดอกเบี้ยสูง และเสี่ยงต่อการถูกทำร้ายจากการทวงหนี้ในกรณีที่ไม่สามารถส่งดอกเบี้ยได้ทันตามกำหนดเวลา

4. ด้านสุขภาพกายและจิต พบว่า ประชาชนมีคุณภาพชีวิตเกี่ยวกับสุขภาพร่างกายแข็งแรงน้อยที่สุด ดังนั้นควรส่งเสริมให้ประชาชนรักสุขภาพให้มากขึ้น โดยหน่วยงานทางด้านสาธารณสุขควรเข้ามาส่งเสริมสุขภาพในพื้นที่ เช่น การส่งเสริมการออกกำลังกาย การตรวจคัดกรองสุขภาพประจำปีให้กับประชาชนและให้คำแนะนำทางด้านสุขภาพกับประชาชน รวมทั้งต้องใส่ใจกับปัญหาสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะปัญหาด้านฝุ่นละอองหน่วยงานภาครัฐควรเข้ามาเก็บตัวอย่างเพื่อตรวจวิเคราะห์ปริมาณฝุ่นละอองในอากาศว่าเกินมาตรฐานหรือไม่เพื่อวางแผนป้องกันและลดฝุ่นละอองในพื้นที่ให้ลดลงซึ่งอาจจำเป็นต้องใช้มาตรการทางกฎหมายเข้ามาช่วยดำเนินการบังคับกับผู้ที่ก่อให้เกิดฝุ่นละอองดังกล่าวด้วย

5. ด้านครอบครัว พบว่า ประชาชนมีปัญหาหรือความขัดแย้งรุนแรงที่แก้ไขไม่ได้ในครอบครัวที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิต ดังนั้นหน่วยงานภาครัฐควรจัดกิจกรรมส่งเสริมความสัมพันธ์ภายในครอบครัวให้มากขึ้น โดยให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็น

ผู้สนับสนุนกิจกรรมดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง ซึ่งที่ผ่านมาพบว่ากิจกรรมวันเด็ก และกิจกรรมของชมรมสายใยรักแห่งครอบครัว เป็นตัวอย่างที่ดีในการจัดกิจกรรมเชื่อมความสัมพันธ์ภายในครอบครัว อันเป็นการสร้างความรักใคร่กลมเกลียวภายในครอบครัวได้มากขึ้น

6. ประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้ประชาชนที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไปประกอบอาชีพพนักงานบริษัท/โรงงาน และมีภาวะหนี้สินสมัครเป็นสมาชิกองค์กรชุมชนในชุมชนไม่ว่าจะเป็นกองทุนหมู่บ้าน หรือกลุ่มอาชีพต่าง ๆ เพื่อเพิ่มแรงสนับสนุนทางสังคมและเป็นการรวมกลุ่มกันเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในยามที่เดือดร้อน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยค้นหาปัจจัยอื่น ๆ เพิ่มเติมจากการศึกษาครั้งนี้ เช่น การดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง การปรับตัวของประชาชน เป็นต้น

2. ควรศึกษาการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนเพื่อค้นหาแนวทางในการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดียิ่งขึ้น

3. ควรศึกษาการใช้ชีวิตอย่างพอเพียงกับคุณภาพชีวิตภายใต้ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ

4. ควรศึกษาการดำเนินชีวิตและคุณภาพชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพนักงานบริษัท/โรงงานในเขตอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

เอกสารอ้างอิง

- กุลนิดา โสรัจจะวงศ์.(2551). **ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยเบาหวานในอำเภอสนามชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา**. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน มหาวิทยาลัยบูรพา. กาญจนนา ทองเกษม. (2546). **คุณภาพชีวิตของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน:ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดอ่างทอง**. ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2540). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 – 2544)**. กรุงเทพฯ: เม็ดทรายพริ้นติ้ง.
- คณะกรรมการอำนวยการงานพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน. (2551). **ข้อมูลการสำรวจคุณภาพชีวิตของคนไทยปี 2551 จากข้อมูลความจำเป็นขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ: กรมการพัฒนาชุมชน.
- จุฑารัตน์ เทพพรบริสุทธ. (2546). **ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพความเป็นอยู่กับคุณภาพชีวิตของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดชลบุรี**. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลชุมชน มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชิดชัย ไชยรัตน์. (2536). **คุณภาพชีวิตของประชากรในชนบท: ศึกษาเฉพาะกรณีบ้านนาหน้าบ้านโพธิ์ธาตุ และบ้านห้วยสูง อำเภอปากท่า จังหวัดอุตรดิตถ์**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประภาส บามี. (2546). **คุณภาพชีวิตของประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนชาวแพอำเภอเมืองจังหวัดพิษณุโลก**. การค้นคว้าอิสระปริญญาสาธาณสุขศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- ประเวศ วะสี. (2541). **ยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ สังคมและศีลธรรม**. กรุงเทพฯ: หมอชาวบ้าน.
- วิลาสินี พงศ์ชินฤทธิ์. (2540). **คุณภาพชีวิตของประชาชนสองฝั่งคลองแสนแสบ**. วิทยานิพนธ์คณะพัฒนาศักดิ์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- วีระชัย อิ่มน้ำขาว. (2549). **คุณภาพชีวิตของประชาชนที่อาศัยอยู่ใกล้สถานที่กำจัดมูลฝอยของเทศบาลเมืองมหาสารคาม**. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลชุมชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นิคม มุสิกคามะ. (2542). **ทฤษฎีใหม่ในหลวง: ชีวิตพอเพียง**. กรุงเทพฯ: ร่วมด้วยช่วยกัน.
- นิสารัตน์ ศิลปเดช. (2540). **ประชากรกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: พิธีกรรมการพิมพ์.
- พจนา ศรีเจริญ. (2544). **ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในสมาคมข้าราชการนอกประจำการในจังหวัดเลย**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา สถาบันราชภัฏเลย.
- รัตนาวดี จุลยานนท์. (2545). **คุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคเบาหวาน:กรณีศึกษาโรงพยาบาลนครชัยศรี**. วิทยานิพนธ์เภสัชศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการคุ้มครองผู้บริโภคด้านสาธารณสุข มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุจิตรา แก้วดู. (2550). **คุณภาพชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงและคุณภาพชีวิตในการทำงานของประชาชนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ตำบลหินสาว อำเภอห้วยเม็ก จังหวัดเพชรบูรณ์**. ภาคนิพนธ์บริหารธุรกิจ มหาบัณฑิต สาขาการจัดการทั่วไป มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- สุพัตรา จุลณะปิยะ. (2546) **คู่มือการวิจัยทางรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์**. นครปฐม: ศูนย์ส่งเสริมและฝึกอบรมการเกษตรแห่งชาติ.
- สุรศักดิ์ ราษี. (2546). **คุณภาพชีวิตในการทำงานของกรรมกรก่อสร้างในจังหวัดเลย**. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- อัจฉรา นวจินดา. (2547). **โครงการนำร่องการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ยั่งยืนของครอบครัวเกษตรกรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงโดยเจ้าหน้าที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง**. กรุงเทพฯ: ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อาธิ ครูศากยวงศ์. (2540) **การวิเคราะห์คุณภาพชีวิตของประชากรในเขตชนบทของจังหวัดสุราษฎร์ธานี**. รายงานการวิจัย ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- เอกวิทย์ ณ. ถलग. (2544). **ภาพรวมภูมิปัญญาไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง.
- Best, John W. (1981). **Research in Education**. 4th ed. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice – Hall Inc.
- Ferrans, C.E. & Power, M.J. **Quality of Life Index : Development and Psychometric Properties**. **Advanced in Nursing Science**. 8 (10) 15 – 24, 1985.
- Meeberg, G.A. **Quality of Life : A Concept Analysis**. **Journal of Advanced Nursing**. 18 : 13 – 18, 1993.
- Zhan, L. **Quality of Life : Conceptual and measurement issues**. **Journal of Advanced Nursing** 17 (1992) : 795 – 800, 1992.